

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение
высшего образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Факультет филологии и истории

УТВЕРЖДАЮ
Проректор по образовательной деятельности КФУ
Проф. Д.А. Таюрский

» _____ 20__ г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины
Введение в литературоведение Б1.В.ОД.2.1

Направление подготовки: 44.03.01 - Педагогическое образование

Профиль подготовки: Родной язык и литература

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: заочное

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Габидуллина Ф.И.

Рецензент(ы):

Галиуллин Радик Рамилевич

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Даутов Г. Ф.

Протокол заседания кафедры No _____ от "_____" _____ 201__ г

Учебно-методическая комиссия Елабужского института КФУ (Факультет филологии и истории):

Протокол заседания УМК No _____ от "_____" _____ 201__ г

Регистрационный No 10160250919

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Габидуллина Ф.И. Кафедра татарской филологии Факультет филологии и истории , farida-vip@mail.ru

1. Цели освоения дисциплины

Цели дисциплины:

- ознакомление студентов с основными литературно-эстетическими категориями и явлениями, воспитание роли, места и значения литературы в системе национальной культуры.

Задачи дисциплины:

- сформировать у студентов знание родной литературы, закономерностей литературного процесса;
- понимание художественного своеобразия и значения литературного произведения;
- формирование навыков эстетического анализа художественных произведений и литературных явлений;
- освоение методологических и стилевых параметров доминантных явлений в литературоведении.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел Б1.В.ОД.2.1 Дисциплины (модули)' основной профессиональной образовательной программы Б1.В.ОД.2. 'Введение в литературоведение ' и относится к обязательным дисциплинам. Осваивается на 1 курсе, в 1 семестре.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-1 (общекультурные компетенции)	способностью использовать основы философских и социогуманитарных знаний для формирования научного мировоззрения
ОК-4 (общекультурные компетенции)	способностью к коммуникации в устной и письменной формах на русском и иностранном языках для решения задач межличностного и межкультурного взаимодействия.
ОК-6 (общекультурные компетенции)	способностью к самоорганизации и самообразованию
ОПК-5 (профессиональные компетенции)	владением основами профессиональной этики и речевой культуры.
ПК-2 (профессиональные компетенции)	способностью использовать современные методы и технологии обучения и диагностики

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- основные теоретические принципы изучения литературных явлений;
- этапы историко-литературного процесса;
- художественные особенности произведений;

- основы творческих и эстетических свойств искусства и литературы.

2. должен уметь:

- анализировать эпические, лирические, драматические произведения;
- характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения, пользоваться научной и справочной литературой;

3. должен владеть:

- литературоведческого анализа художественных текстов;
- самостоятельного исследования литературного произведения.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

- основные теоретические принципы изучения литературных явлений;
- этапы историко-литературного процесса;
- художественные особенности произведений;
- основы творческих и эстетических свойств искусства и литературы.
- анализировать эпические, лирические, драматические произведения;
- характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения, пользоваться научной и справочной литературой;
- литературоведческого анализа художественных текстов;
- самостоятельного исследования литературного произведения.

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 2 зачетных(ые) единиц(ы) 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины: зачет в 1 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
1.	Тема 1. Кереш. Кереш лекция. Әдәбият белеменең максаты һәм эчтәлеге. Матур әдәбиятның сәнгать төре буларак үзенчәлеге..	1		1	0	0	
2.	Тема 2. Әдәби образ һәм аның үзенчәлеге.	1		0	1	0	

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
3.	Тема 3. Эдэби эсэрнең идея-тематикасы. Эдэби эсэрнең сюжеты һәм композициясе	1		1	1	0	
4.	Тема 4. Эдэби төрләр, жанрлар. Эпос төре һәм аның жанрлары	1		1	1	0	
5.	Тема 5. Драма төре һәм аның жанрлары	1		0	0	0	
6.	Тема 6. Лирика төре һәм аның жанрлары.	1		0	0	0	
7.	Тема 7. Лиро-эпик төр һәм аның жанрлары	1		0	0	0	
8.	Тема 8. Эдэби эсэрнең теле.	1		1	1	0	
9.	Тема 9. Шигырь төзелеше.	1		0	0	0	
10.	Тема 10. Ижат тибы. Ижат методы.	1		0	0	0	
.	Тема . Итоговая форма контроля	1		0	0	0	Зачет
	Итого			4	4	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Кереш. Кереш лекция. Эдэбият белеменең максаты һәм эчтәлеге. Матур әдэбиятның сәнгать төре буларак үзенчәлеге..

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Әдэбият белеменең состав өлешләре. Матур әдэбиятның сәнгать төре буларак үзенчәлеге. Әдэбият белеме предметының өч тармагы, аларның функцияләре һәм ярдәмче тармаклары. Матур әдэбиятның башка сәнгать төрләренән аермалы буларак төп үзенчәлекләре.

Тема 2. Эдэби образ һәм аның үзенчәлеге.

практическое занятие (1 часа(ов)):

Сәнгатьтә чынбарлыкны чагылдыру формасы буларак образ. Образда индивидуальлек һәм гуманистиклек, объективлык һәм субъективлыкның, факт һәм уйланманың органик кушылуы. Эдэби образның төп сыйфатлары. Тип, характер, образлылык төшенчәләре. Типиклыкның алымнары.

Тема 3. Эдэби эсэрнең идея-тематикасы. Эдэби эсэрнең сюжеты һәм композициясе

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Тема, проблема һәм идея төшенчәләренә аңлатма бирү. Эдэби эсәр темасының башка темалардан аермасы. Темалар сайланышында типиклык законының чагылышы. Тема һәм проблеманың узара тыгыз бәйләнеше. Эсэрнең сюжеты. Сюжет төшенчәсе. Сюжетның чынбарлык хәрәкәтенә эсәрдә сәнгатьчә җанландыруга хезмәт итүе. Эчке һәм тышкы хәрәкәт. Сюжет турында карашлар төрлелеге. Лирика сюжетының кайбер үзенчәлекләре.

практическое занятие (1 часа(ов)):

Тема. проблема һәм идея төшенчәләрен. Эдэби эсәр темасының башка темалардан аермасы. Темалар сайланышында типиклык законының чагылышы. Тема һәм проблеманың узара тыгыз бәйләнеше.

Тема 4. Эдэби төрләр, жанрлар. Эпос төре һәм аның жанрлары

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Әдәби төр буларак эпос. Эпос ? ул объектив яшәешне художестволы танып-белү. Эпосның үзенчәлекләре ? предметлылык, сюжетлылык, вакыйгалылык һ.б. Эпик жанрларга хас уртақ сыйфатлар. Новелла, хикәя, повесть, роман жанрларына һәм жанр формаларына характеристика.

практическое занятие (1 часа(ов)):

Әдәби төр турында гомуми мәғлүмәт. Әдәбиятның төрләргә бүленү принцибы. Эпик жанрларга хас сыйфатлар. Новелла, хикәя, повесть, роман жанрларына һәм жанр формалары.

Тема 5. Драма төре һәм аның жанрлары

Тема 6. Лирика төре һәм аның жанрлары.

Тема 7. Лиро-эпик төр һәм аның жанрлары

Тема 8. Әдәби әсәрнең теле.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Матур әдәбият теле һәм халык сөйләме. Алар арасындагы бәйләнеш. Матур әдәбият теленең стильләре. Автор сөйләме һәм персонаж теле. Аларга хас үзенчәлекләр. Телнең сурәтләү-бизәкләү чаралары.

практическое занятие (1 часа(ов)):

Матур әдәбият теле һәм халык сөйләме. Алар арасындагы бәйләнеш. Матур әдәбият теленең стильләре. Автор сөйләме һәм персонаж теле. Аларга хас үзенчәлекләр. Телнең сурәтләү-бизәкләү чаралары. Түбәндәге төшенчәләргә аңлатма бирегез. Лексик чаралар: синоним, антоним, омоним, омограф, эпитет, оксюморон, чагыштыру. Телнең махсус сурәтләү чаралары. Троплар: метафора, метонимия, аллегория, синекдоха, сынландыру, литота, гротеск, ирония, сарказм, юмор, эвфемизм. Поэтик синтаксис: инверсия, риторик сорау, риторик эндәш, кабатлау төрләре (анафора, эпифора) ялгау, рефрен, рәдиф, янәшәлекләр, антитеза, эллипсис, фоника.

Тема 9. Шигырь төзелеше.

Тема 10. Ижәт тибы. Ижәт методы.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Кереш. Кереш лекция. Әдәбият белеменең максаты һәм эчтәлегә. Матур әдәбиятның сәнгать төре буларак үзенчәлегә..	1		Әдәбият белеменең состав өлешләре. Матур әдәбиятның сәнгать төре буларак үзенчәлегә. Әдәбият белеме предметының өч тармагы, аларның функцияләре һәм ярдәмче тармаклары. Матур әдәбиятның башка сәнгать төрләреннән аермалы буларак төп үзенчәлекләре.	6	Устный опрос
2.	Тема 2. Әдәби образ һәм аның үзенчәлегә.	1		Сәнгатьтә чынбарлыкны чагылдыру формасы буларак образ. Образда индивидуальлек һәм гомумилекнең, объективлык һәм субъективлыкның, факт һәм уйланманың органик кушылуы. Гамәли дәрәс 2 сәгәт: Әдәби образның төп сыйфатлары. Тип, характер, образлылык төшенчәләре. Типиклыкның алымнары.	6	Устный опрос

N	Раздел дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
3.	Тема 3. Эдэби эсэрнең идея-тематикасы. Эдэби эсэрнең сюжеты һәм композициясе	1		Тема, проблема һәм идея төшенчәләренә аңлатма бирү. Эдэби эсэр темасының башка темалардан аермасы. Темалар сайланышында типиклык законының чагылышы. Тема һәм проблеманың узара тыгыз бәйләнеше. Эсэрнең сюжеты. Сюжет төшенчәсе. Сюжетның чынбарлык хәрәкәтенә эсәрдә сәнгатьчә жанландыруга хезмәт итүе. Эчке һәм тышкы хәрәкәт. Сюжет турында карашлар төрлеләге. Лирика сюжетының кайбер үзенчәлекләре. Гамәли дәрес 1 сәгать: Тема. проблема һәм идея төшенчәләрен. Эдэби эсэр темасының башка темалардан аермасы. Темалар сайланышында типиклык законының чагылышы. Тема һәм проблеманың узара тыгыз бәйләнеше.	6	Устный опрос
4.	Тема 4. Эдэби төрләр, жанрлар. Эпос төре һәм аның жанрлары	1		Эдэби төр буларак эпос. Эпос ул объектив яшәешне художестволы танып-белү. Эпосның үзенчәлекләре предметлылык, сюжетлылык, вакыйгалылык һ.б. Эпик жанрларга хас уртак сыйфатлар. Новелла, хикәя, повесть, роман жанрларына һәм жанр формаларына характеристика.	6	Тестирование
5.	Тема 5. Драма төре һәм аның жанрлары	1		Эдэби төр турында гомуми мәгълүмат. Эдәбиятның төрләргә бүленү принцибы. Эпик жанрларга хас сыйфатлар. Новелла, хикәя, повесть, роман жанрларына һәм жанр формалары.	6	Реферат
6.	Тема 6. Лирика төре һәм аның жанрлары.	1		Матур әдәбият теле һәм халык сөйләме. Алар арасындагы бәйләнеш. Матур әдәбият теленең стильләре. Автор сөйләме һәм персонаж теле. Аларга хас үзенчәлекләр. Телнең сурәтләү-бизәкләү чаралары.	6	Тестирование
7.	Тема 7. Лиро-эпик төр һәм аның жанрлары	1		Матур әдәбият теле һәм халык сөйләме. Алар арасындагы бәйләнеш. Матур әдәбият теленең стильләре. Автор сөйләме һәм персонаж теле. Аларга хас үзенчәлекләр.	6	Письменная работа
8.	Тема 8. Эдэби эсэрнең теле.	1		Телнең сурәтләү-бизәкләү чаралары. Түбәндәге төшенчәләргә аңлатма бирегез. Лексик чаралар: синоним, антоним, омоним, омограф, эпитет, оксюморон, чагыштыру.	6	Письменная работа
9.	Тема 9. Шигыр төзелеше.	1		Телнең махсус сурәтләү чаралары. Троплар: метафора, метонимия, аллегория, синекдоха, сынландыру, литота, гротеск, ирония, сарказм, юмор, эвфемизм.	6	Устный опрос

N	Раздел дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
10.	Тема 10. Ижәт тибы. Ижәт методы.	1		Поэтик синтаксис: инверсия, риторик сорау, риторик эндәш, кабатлау төрләре (анафора, эпифора) ялгау, рефрен, рәдиф, янәшәлекләр, антитеза, эллипсис, фоника.	6	Реферат
	Итого				60	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Вузовское освоение курса 'Введение в литературоведение' предполагает использование как традиционных, так и инновационных образовательных технологий, а также настоятельно требует рационального их сочетания.

Традиционные образовательные технологии подразумевают использование в учебном процессе таких методов работ, как лекция, практическое занятия, семинар и др.

При проведении занятий планируется использование активных и интерактивных форм занятий (деловых и ролевых игр, проектных методик, мозгового штурма, коммуникативного тренинга, иных форм) в сочетании с внеаудиторной работой.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Кереш. Кереш лекция. Әдәбият белеменең максаты һәм эчтәлеге. Матур әдәбиятның сәнгать төре буларак үзенчәлеге..

Устный опрос, примерные вопросы:

1. Матур әдәбиятның сәнгать төре буларак үзенчәлеге 2. Әдәбият белеме фәнненең ярдәмче тармаклары (библиография, текстология). 3. Сәнгатьнең төп төрләре хакында сөйләгез. 4. Сәнгать ижтимагый аңнарның башка формаларынан кай ягы белән аерыла 5. Әдәби образ һәм аның үзенчәлеге. 6. Әдәби әсәрдә портретның вазифасы һәм урыны (әдәби мисаллар белән күрсәтергә). 7. Әдәби персонажлар. Образ, характер һәм тип. 8. Боларның төп аермасын һәм үз сыйфатларын күрсәтергә. 9. Бер романның образлар системасын билгеләү. 10. Әдәби әсәрнең идея-тематикасы.

Тема 2. Әдәби образ һәм аның үзенчәлеге.

Устный опрос, примерные вопросы:

1. Әдәби әсәрнең сюжеты һәм композициясе 2. Татар язучылары әсәрләрендә күтәрелгән аеруча эһәмиятле проблемалар. 3. Әдәби әсәр сюжетының төп конфликтка мөнәсәбәте. 4. Бер повестьның сюжетын һәм композициясен тикшерү 5. Әдәби төрләр, жанрлар. 6. Эпос төре һәм аның жанрлары 7. Лирика төре һәм аның жанрлары. 8. Лиро-эпик төр һәм аның жанрлары. 9. Драма төре һәм аның жанрлары. 10. Хикәя һәм новелла бер-берсеннән ни белән аерылалар.

Тема 3. Әдәби әсәрнең идея-тематикасы. Әдәби әсәрнең сюжеты һәм композициясе

Устный опрос, примерные вопросы:

1. Әдәби әсәрнең теле. Әдәби әсәрдә пейзажның бирелеше (әдәби мисаллар ярдәмендә аңлатырга). 2. Матур әдәбиятта эпистоляр стиль һәм документлар стиле. Шуларның мисалларын күрсәтергә. 3. Әдәби чагыштырулар һәм метафораларның әдәби әсәрләрдә кулланылышы. 4. Аллегория һәм сынландырулар. 5. Сөйләм теле һәм әдәби тел бер-берсеннән ничек аерыла. 6. Сатира, сарказм, ирония һәм юмор ни белән аерылып торалар 7. Нәрсә ул динамик хикәяләр һәм статик тасвирлау. 8. Бер хикәядә (студент мөстәкыйль сайлый) кулланылган әдәби сурәтләр чараларын тикшерү. 9. Нәр жанрга мисаллар укырга, ирекле темага хикәя язарга 10. Шигырь төзелеше. Нинди шигырь системаларын беләсез Шигырь.

Тема 4. Әдәби төрләр, жанрлар. Эпос төре һәм аның жанрлары

Тестирование, примерные вопросы:

1. Эдэби эсэрнең сюжеты: а) Тышкы вакыйгалар һәм күңел хәрәкәте үрелеше б) Капма-каршы мәнфәгатьләр бәрелеше, фикер каршылыгы. в) Каршылыкның югары ноктасы 2. Сюжеттагы ярдәмче элементлар: а) Пролог б) Эпилог в) Экспозиция 3. Перипетия: а) Герой язмышындагы кискен борылыш б) Вакыйгалар үстерелеше в) Вакыйгаларның хронологик агышы 4. Ритм: а) Күренешләрнең тигез вакыт аралыгында кабатланып торыуы б) Шигыр юллары төркеме в) Сүзләрнең бердәй яңгырашы 5. Поэтик синтаксис: а) Неологизм. б) Инверсия в) Ирония г) Юмор 6. Драма төренә керүче жанрлар: а) Роман б) Новелла в) Трагедия г) Драма 7. Эдэби эсэрнең темасы: а) Чынбарлык күренешләрен тасвирлаудан килеп чыга торган төп нәтижә; б) Эдэби эсәрдә күтөрелгән төп мәсьәлә; в) Тасвирлауга алынган тормыш күренеше. 8. Лиро-эпик төргә керүче жанрлар: а) Поэма б) Баллада в) газәл 9. Характер а) эдэби герой табигатенә, холкы?фигыленә хас тотрыклы, үзенчәлекле билгеләр җыелмасы б) кешенең реаль тормыштагыча яшәшән сүз ярдәмендә жанлы итеп күз алдына китереп бастырган сурәтлелек в) җыелма образ 10. Типиклаштыруның төре: а) Тарихи шәхесләрне эдэби образ итеп сурәтләү б) Эсәрне бүлекләргә бүлү 11. Сюжет элементларын тиешле тәртип буенча билгелә: а) Экспозиция б) Кульминацион нокта в) Чишелеш г) Вакыйгалар үстерелеше д) Төенләнеш. 13. Эдэби эсэрнең композициясе: а) Элементларны кирәкле тәртиптә, бербөтен итеп урнаштыру б) Сюжет элементларының буйга үсеше в) Герой язмышындагы кискен борылыш

Тема 5. Драма төре һәм аның жанрлары

Реферат, примерные вопросы:

1. Эдэбият белемен өйрәнүче галимнәр. 2. Борынгы татар эдэбиятында лирик жанрлар. 3. Новелла жанрының үзенчәлекләре. 4. Эдэбият белемендә эдэби төрләрнең фәнни өйрәнелеше. 5. Драма төренә жанрлары. 6. Эдэбият белеме предметы, аның состав өлешләре, ярдәмче тармаклары. 7. Эдэби эсәрдән эчке бөтенлегә, темасы һәм тематикасы. Актуаль тема. 8. Эсәрнең проблемасы һәм проблематикасы. Актуаль проблема. 9. Эдэби эсәрнең идеясе һәм идея эчтәлегә. Сәнгатьчә идеяның гыйльми фикерләрдән аерымлыгы. 10. Лирик эсәрләр композициясе.

Тема 6. Лирика төре һәм аның жанрлары.

Тестирование, примерные вопросы:

1. Эдэби эсэрнең сюжеты: а) Тышкы вакыйгалар һәм күңел хәрәкәте үрелеше б) Капма-каршы мәнфәгатьләр бәрелеше, фикер каршылыгы. в) Каршылыкның югары ноктасы 2. Сюжеттагы ярдәмче элементлар: а) Пролог б) Эпилог в) Экспозиция 3. Перипетия: а) Герой язмышындагы кискен борылыш б) Вакыйгалар үстерелеше в) Вакыйгаларның хронологик агышы 4. Ритм: а) Күренешләрнең тигез вакыт аралыгында кабатланып торыуы б) Шигыр юллары төркеме в) Сүзләрнең бердәй яңгырашы 5. Поэтик синтаксис: а) Неологизм. б) Инверсия в) Ирония г) Юмор 6. Драма төренә керүче жанрлар: а) Роман б) Новелла в) Трагедия г) Драма 7. Эдэби эсэрнең темасы: а) Чынбарлык күренешләрен тасвирлаудан килеп чыга торган төп нәтижә; б) Эдэби эсәрдә күтөрелгән төп мәсьәлә; в) Тасвирлауга алынган тормыш күренеше. 8. Лиро-эпик төргә керүче жанрлар: а) Поэма б) Баллада в) газәл 9. Характер а) эдэби герой табигатенә, холкы?фигыленә хас тотрыклы, үзенчәлекле билгеләр җыелмасы б) кешенең реаль тормыштагыча яшәшән сүз ярдәмендә жанлы итеп күз алдына китереп бастырган сурәтлелек в) җыелма образ 10. Типиклаштыруның төре: а) Тарихи шәхесләрне эдэби образ итеп сурәтләү б) Эсәрне бүлекләргә бүлү 11. Сюжет элементларын тиешле тәртип буенча билгелә: а) Экспозиция б) Кульминацион нокта в) Чишелеш г) Вакыйгалар үстерелеше д) Төенләнеш. 13. Эдэби эсэрнең композициясе: а) Элементларны кирәкле тәртиптә, бербөтен итеп урнаштыру б) Сюжет элементларының буйга үсеше в) Герой язмышындагы кискен борылыш

Тема 7. Лиро-эпик төр һәм аның жанрлары

Письменная работа, примерные вопросы:

1. Әдәбият белеме предметы, аның состав өлешләре, ярдәмче тармаклары.
2. Әдәби әсәрнен эчке бөтенлеге, темасы һәм тематикасы. Актуаль тема.
3. Әсәрнең проблемасы һәм проблематикасы. Актуаль проблема.
4. Әдәби әсәрнең идеясе һәм идея эчтәлеге. Сәнгатьчә идеяның гыйльми фикерләрдән аерымлыгы.
5. Лирик әсәрләр композициясе.
6. Композиция алымнары һәм чаралары.
7. Әдәби әсәрнең сюжеты, сюжет элементлары.
8. Сюжетта конфликтның роле.
9. Әдәби әсәрнең эчтәлеге. Объектив һәм субъектив башлангычларның органик бердәмлеге.
10. Әдәби әсәрнең формасы, эчтәлекнең яшәү ысулы. Формализм күренешләре.
11. Эчтәлек белән форманың диалектик берлеге. Бу берлектә эчтәлекнең роле.
12. Әдәби төрләр: эпос, лирика, драматургиягә гомуми характеристика.

Тема 8. Әдәби әсәрнең теле.

Письменная работа, примерные вопросы:

1. Үзегезгә ошаган бер темага (жанрлык хасиятләрен саклап) хикәя язып карарга.
2. Минем яраткан образым үзегез укыган әдәби әсәрдәге бер образ хакында язарга.
3. Матур әдәбиятның киләчәген ничек күзаллым яисә 21 гасыр татар әдәбияты ничек булырга тиеш (бер теманы сайлап алырга).
4. Борынгы татар әдәбиятында лирик жанрларның төрлелеге.
5. Бер хикәягә теле, стиле ягыннан анализ ясарга.
6. Шигырьнең ритмик нигезе. Борынгы грек һәм рус шигырь төзелеше.
7. Татар шигыре төзелеше.
8. Сәнгатьчә образлылык һәм аның үзенчәлеге.
9. Сүзлек составындагы катламнар: архаизм, неологизм, варваризм, профессионализм, жарго һәм арго.
10. Әдәби образ һәм аның үзенчәлекләре.

Тема 9. Шигырь төзелеше.

Устный опрос, примерные вопросы:

1. Стопларның график бирелеше, аларның күп төрлелеге.
2. Г.Тукайның бер шигыренә төзелешен тикшерергә (график билгеләр ярдәмендә).
3. һ.Такташның Х.Туфанның Ф 3. Кәримнең С.Хәкимнең бер шигыренә төзелешен тикшерергә.
4. Ижәт тибы.
5. Ижәт методы.
6. Ижәт тибы һәм методна хас үзенчәлекләр.
7. Элеге теманы өйрәнүче галимнәр, яңа карашлар.

Тема 10. Ижәт тибы. Ижәт методы.

Реферат, примерные вопросы:

1. Әдәбият белемен өйрәнүче галимнәр.
2. Борынгы татар әдәбиятында лирик жанрлар.
3. Новелла жанрының үзенчәлекләре.
4. Әдәбият белемендә әдәби төрләрнең фәнни өйрәнелеше.
5. Драма төренең жанрлары.
6. Әдәбият белеме предметы, аның состав өлешләре, ярдәмче тармаклары.
7. Әдәби әсәрнен эчке бөтенлеге, темасы һәм тематикасы. Актуаль тема.
8. Әсәрнең проблемасы һәм проблематикасы. Актуаль проблема.
9. Әдәби әсәрнең идеясе һәм идея эчтәлеге. Сәнгатьчә идеяның гыйльми фикерләрдән аерымлыгы.
10. Лирик әсәрләр композициясе.

Итоговая форма контроля

зачет (в 1 семестре)

Примерные вопросы к итоговой форме контроля

1. Әдәбият белеме предметы, аның состав өлешләре, ярдәмче тармаклары.
2. Әдәби әсәрнен эчке бөтенлеге, темасы һәм тематикасы. Актуаль тема.
3. Әсәрнең проблемасы һәм проблематикасы. Актуаль проблема.
4. Әдәби әсәрнең идеясе һәм идея эчтәлеге. Сәнгатьчә идеяның гыйльми фикерләрдән аерымлыгы.
5. Лирик әсәрләр композициясе.
6. Композиция алымнары һәм чаралары.
7. Әдәби әсәрнең сюжеты, сюжет элементлары.
8. Сюжетта конфликтның роле.
9. Әдәби әсәрнең эчтәлеге. Объектив һәм субъектив башлангычларның органик бердәмлеге.
10. Әдәби әсәрнең формасы, эчтәлекнең яшәү ысулы. Формализм күренешләре.

7.1. Основная литература:

- Прозоров В.В. Введение в литературоведение [Электронный ресурс] / Прозоров В.В. - М. : ФЛИНТА, 2017. - Режим доступа: <http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785976511132.html>
- Пашкуров А.Н. Литература классицизма: теория и история: учебное пособие для студентов высших учебных заведений / А.Н.Пашкуров, Е.З.Алеева. - Казань: Казан. ун-т, 2011. - 140 с. - Режим доступа: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/34457>
- Теория литературы: Введение / Иглтон Т., Бучкина Е.; Под ред. Маяцкий М. - М.:ИД Тер. будущего, 2010. - 296 с. - Режим доступа: <http://znanium.com/bookread2.php?book=361253>
- Введение в литературоведение : учебник для вузов / Под ред.Л.В.Чернец. - 3-е изд.,испр.и доп. - М. : Академия, 2010. - 720 с. 5 экз.
- Литературоведение. Введение в научно-исследовательскую практику, проблематику и терминологию: авторский курс лекций для аспирантов [Электронный ресурс] / Л.В. Полякова - М. : ФЛИНТА, 2015. - Режим доступа: <http://www.studentlibrary.ru/doc/ISBN9785976524798-SCN0000/000.html>
- Хазагеров Г.Г. Основы теории литературы : учебник. - Ростов н/Д : Феникс, 2009. - 316 с. - (Высшее образование). 15 экз.

7.2. Дополнительная литература:

Дополнительная литература:

1. Әдәбият белеме : терминнар һәм төшенчәләр сүзл. / төз.-авт.: Д.Ф. Заһидуллина һ. б. ; ф. ред. Т.Н. Галиуллин, Д.Ф. Заһидуллина. - Казан: Мәгариф, 2007. - 229 б. 5 экз.
2. Әдәбият белеме сүзлеге: сүзлек-белешмә / төз.-ред. А.Г. Әхмәдуллин; нәшр. ред. Ю.З. Әминов. - Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1990. - 239 б. 120 экз.
3. Заһидуллина Д.Ф. Әдәбият кануннары һәм заман : татар әдәбият нәзариясенәң барлыкка килүе һәм үсеш баскычлары / Д.Ф. Заһидуллина; ф. мөх-р Т.Н. Галиуллин. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2000. - 270 б. 11 экз.
4. Заһидуллина Д.Ф. Татар әдәбияты: Теория. Тарих / Д.Ф. Заһидуллина, Ә.М. Закиржанов, Т.Ш. Гыйләжев. - Казан: Мәгариф, 2004. - 245 б. 51 экз.
5. Хатипов Ф.М. Әдәбият теориясе: югары уку йортлары, пед. училищелары, колледж студ. өчен кулланма / Ф.М. Хатипов. - Казан: Мәгариф, 2000. - 350 б. 118 экз.

7.3. Интернет-ресурсы:

- Введение в литературоведение. Лекции - <https://studfiles.net/preview/6359584/>
- Теория литературы. Поэтика - <http://philologos.narod.ru/tomash/poetika.htm>
- Универсальные энциклопедии - <http://www.rubricon.com>
- Учебное пособие - <http://www.easyschool.ru/books/literatura/vvedenie-v-literaturovedenie-cherhets-halizev/>
- Электронная библиотека - http://www.gumfak.ru/teoriya_liter.shtml

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Введение в литературоведение" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

электронная библиотечная система Издательства "Лань"

электронная библиотечная система "Консультант студента" (Учебники для высшего медицинского и фармацевтического образования)

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 44.03.01 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Родной язык и литература .

Автор(ы):

Габидуллина Ф.И. _____

"__" _____ 201__ г.

Рецензент(ы):

Галиуллин Радик Рамилевич _____

"__" _____ 201__ г.